OP ART

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_32_INOVACE_DVK4305

- Autor: Mgr. Jan Souček
- Vznik: 09 / 2012
- Téma: Umění 2. poloviny 20. století
- Předmět: DVK / 4. ročník
- Anotace: Obrazová charakteristika vývoje optického umění

O P A R T

- **Op-art** (zkráceně z angl. *optical art* optické umění) je směr výtvarného umění, jenž se začal rozvíjet koncem 50. a počátkem 60. let 20. století.

- Autoři op-artových děl využívají poznatky z geometrie, fyziognomie a optiky. Snaží se pomocí černobílých či barevných geometrických obrazců, rastrů a vzájemně se překrývajících lineárních a plošných útvarů dosáhnou optické iluze pohybu, nestability.

- Název *op-art* byl použit poprvé v roce 1964 při přípravách na výstavu The Responsive Eye (Reagující oko) v Muzeu moderního umění v New Yorku.

op-art

Umělecký směr padesátých let 20. století, jehož cílem bylo vyvolání zrakové iluze pohybu dosahované plošnou i reliéfní strukturou a barevností obrazce. Vyšel z některých principů moderní optiky a z poznatků o proměnách a zdánlivém pohybu v obrazové ploše, které způsobuje transformace geometrických prvků. Je tak označována nejen klasická tvorba jako obraz, grafika nebo reliéf, ale často i tvorba, která statickou podobu výtvarného díla ruší, např. výtvory kinetismu, rotoreliéfy, světelná plastika a kinetické objekty

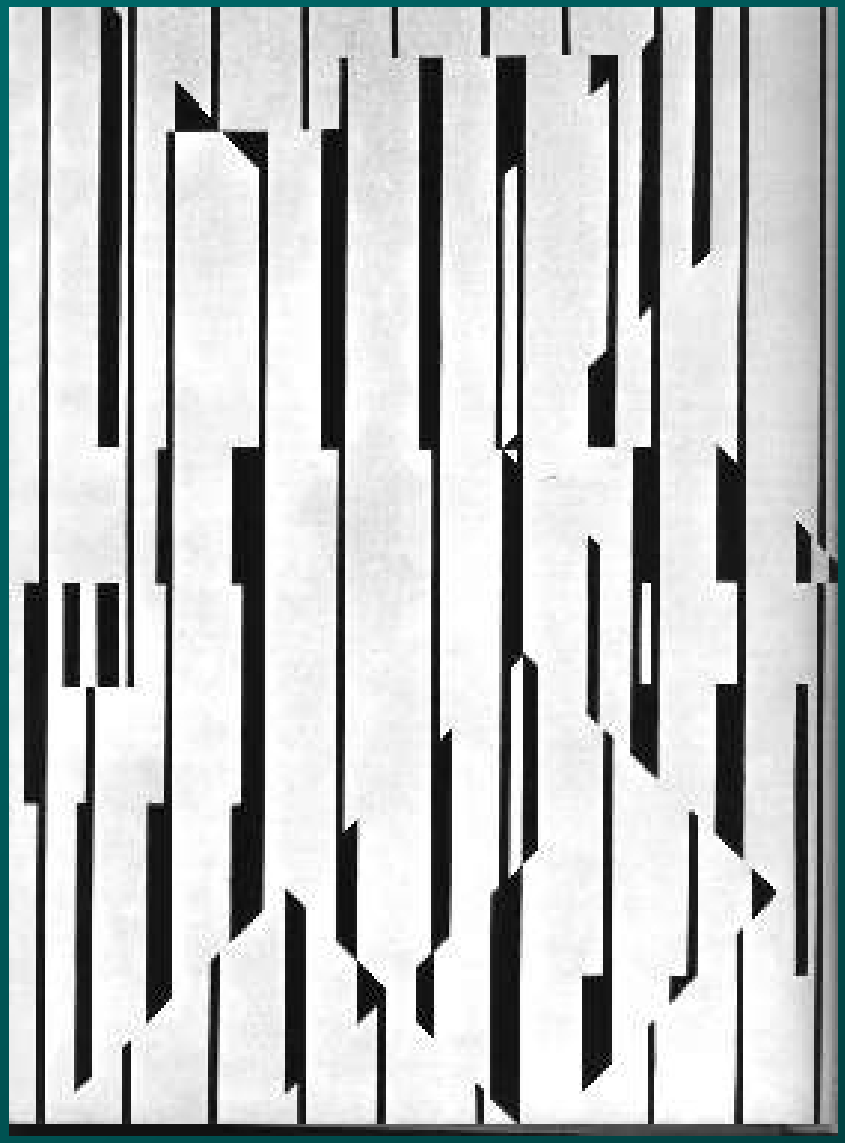

Victor Vasarely, Attai, 1955-58

Jedním z hlavních představitelů op-artu je maďarský výtvarník

- ✓ Victor Vasarely

Dále např.

- ✓ Bridget Riley,
- ✓ Jesús-Rafael Soto,
- ✓ Youri Messen-Jaschin,
- ✓ Richard Anuszkiewicz,
- ✓ Julian Stanczak nebo
- ✓ Carlos Cruz-Diez

Optická iluze
Autorem je Maďar **Victor Vasarely**

Victor Vasarely

- **Gyozo Vásárhelyi**, jak se výtvarník jmenoval vlastním jménem, se narodil v roce 1908 v maďarské Pešti.
- Dětství strávil na Slovensku a rodina se do maďarské Budapešti přestěhovala v roce 1919.

- Od r. 1927 studoval malířství a moderního umění na akademii Podolini-Volkmann.
- Studia dokončil na Muhelyho akademii, známé pod jménem Budapešťský Bauhaus. Tady se také seznámil s moderními směry a studiemi o barvě a optice.

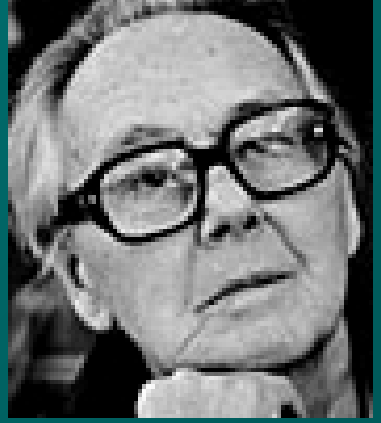

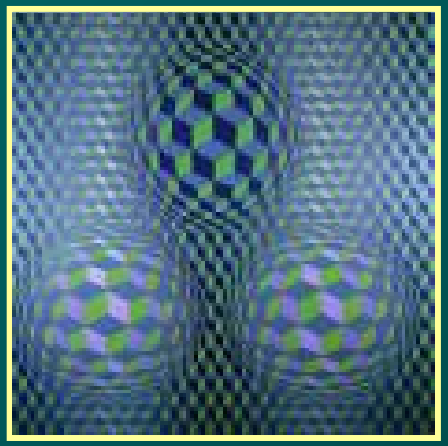

- V roce 1930 se oženil s Karlou (Claire) Spinner a po svatbě se přestěhoval do Paříže. Vasarely studoval optiku a maloval, spolu se ženou pracoval jako kreslič v projektové kanceláři. V roce 1944 se rozhodl uspořádat první výstavu v galerii Denise René. Jeho první malby založené na geometrických tvarech, jimiž dosáhl opticko kinetických efektů, se datují z roku 1951. Od té doby se směr, který vymyslel a prosadil, jmenuje Op-Art.

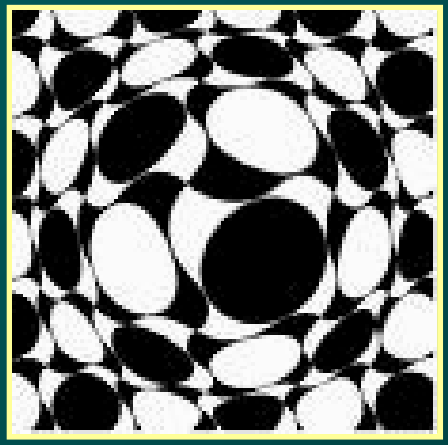

- V roce 1959 získal Vasarely francouzské občanství a na začátku roku 1961 se přestěhoval do Annet sur Marne. V roce 1971 bylo ve francouzském městě Gordes otevřeno jeho muzeum, v roce 1978 následovalo Vasarelyho muzeum v Maďarsku. Umělci se dostalo řady významných ocenění včetně Guggenheimovy ceny, čestného občanství města New York a řádu francouzské četné legie.
- V roce 1987 zemřel Vasarely v Paříži

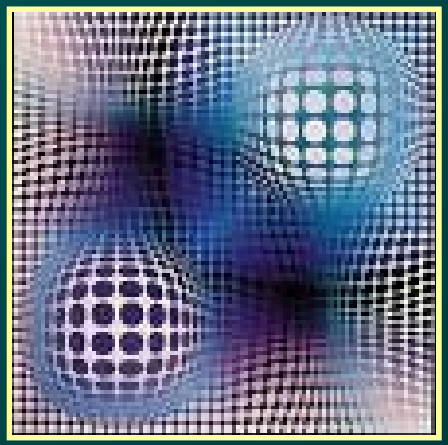

Victor Vasarely
Zebres
1950
108" x 144"

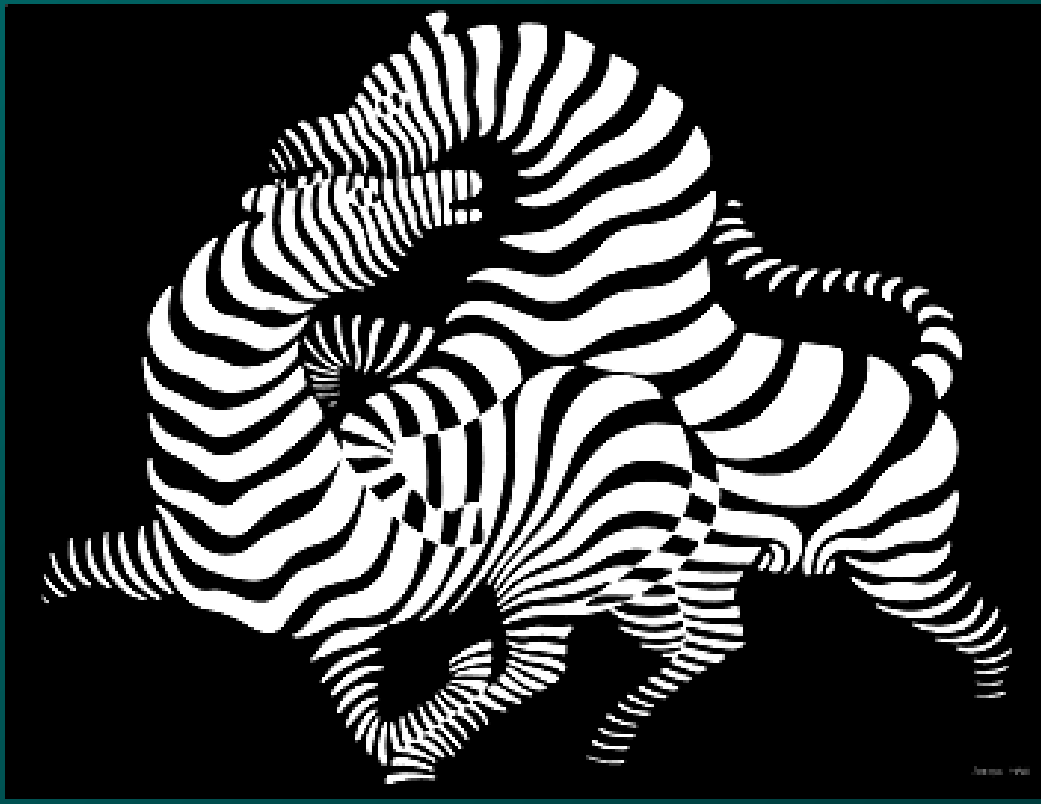

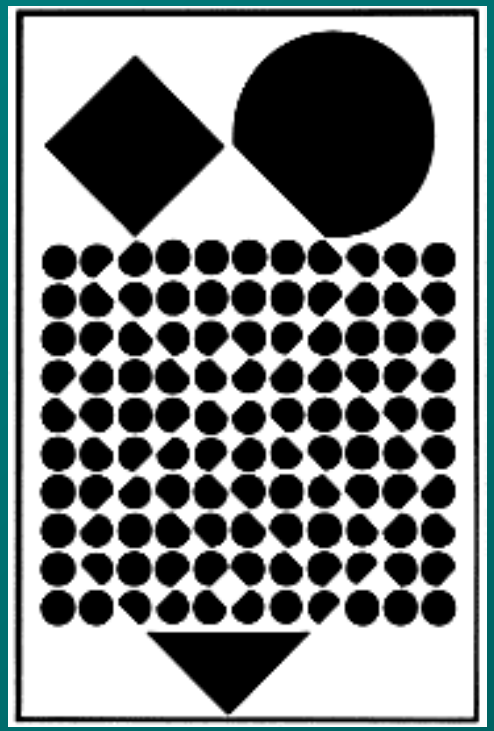

Cassiopea
1957

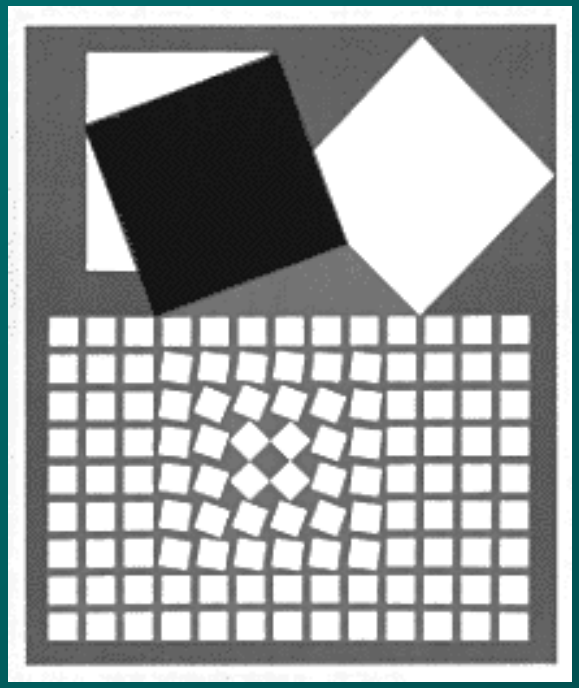

Eridan II
1968

Capella
Positive
1968

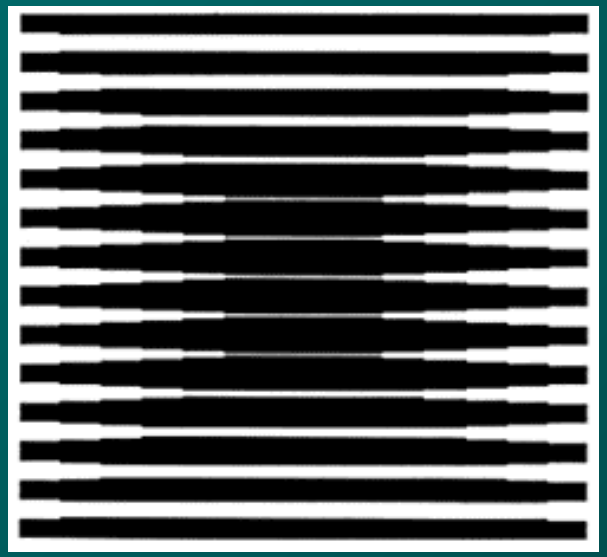

Capella
Negative
1968

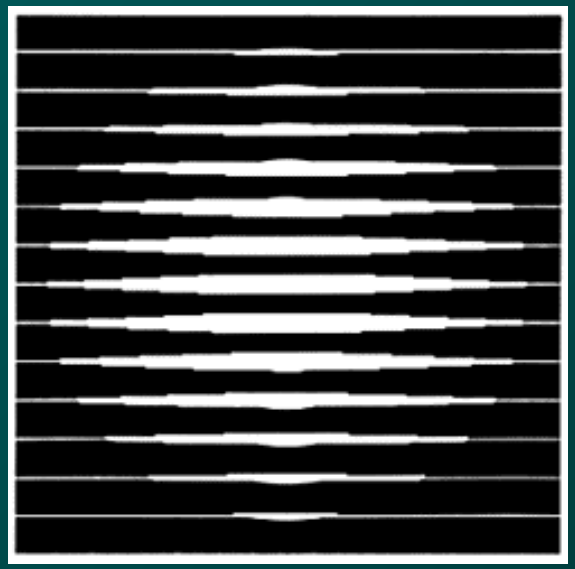

Victor Vasarely
Konstelace
serigrafie, 54x36cm

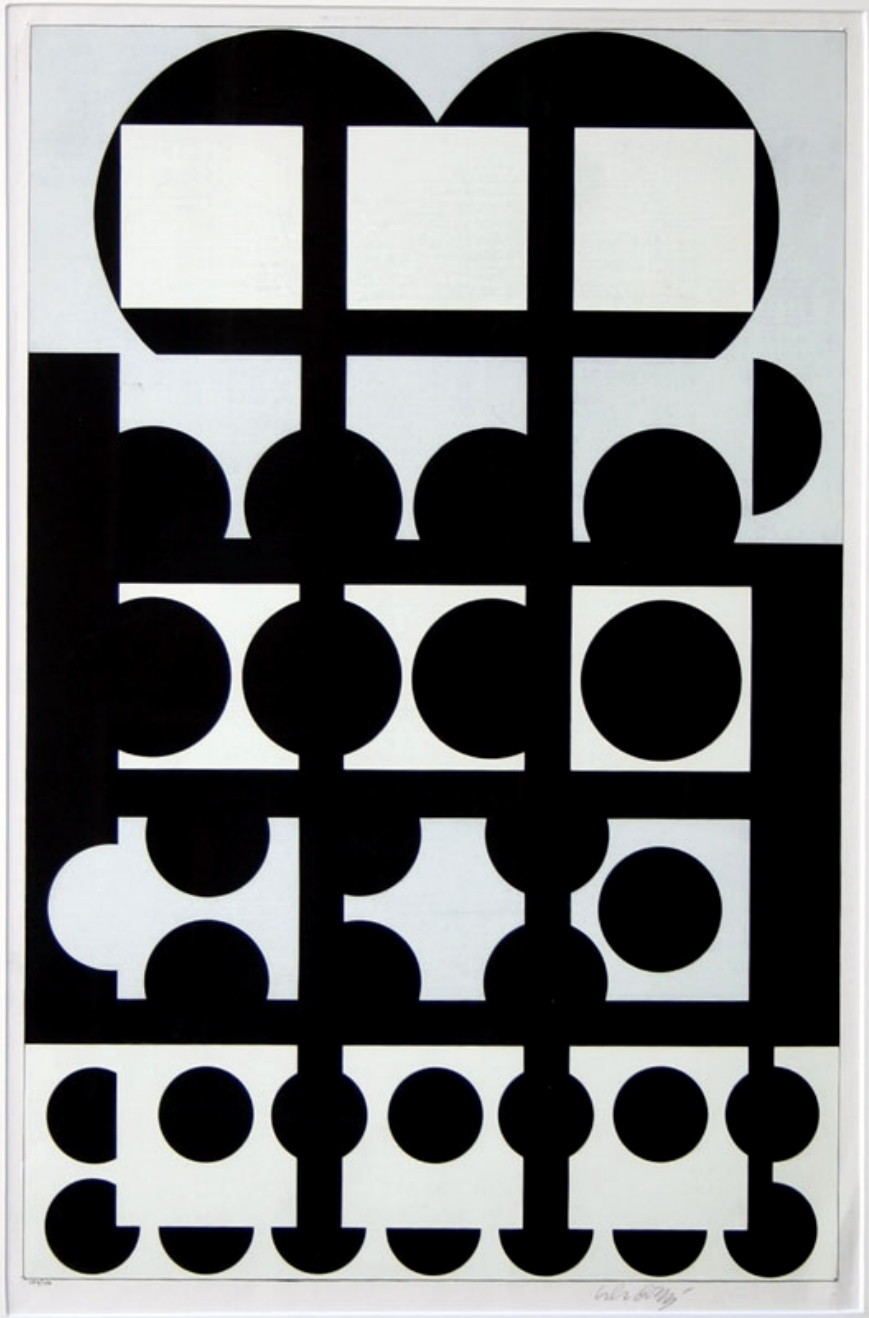

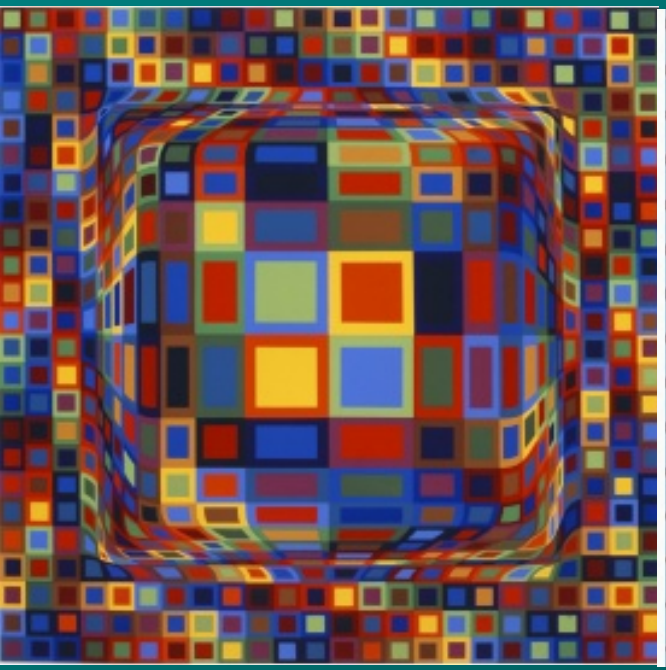
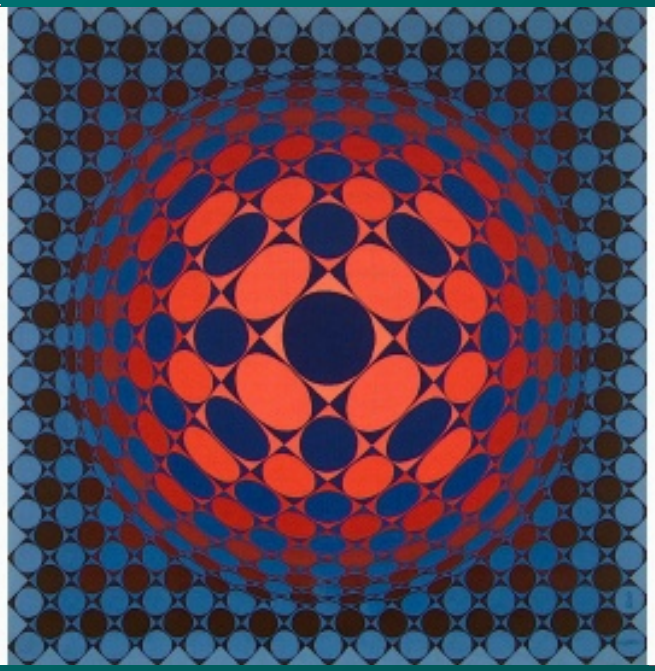

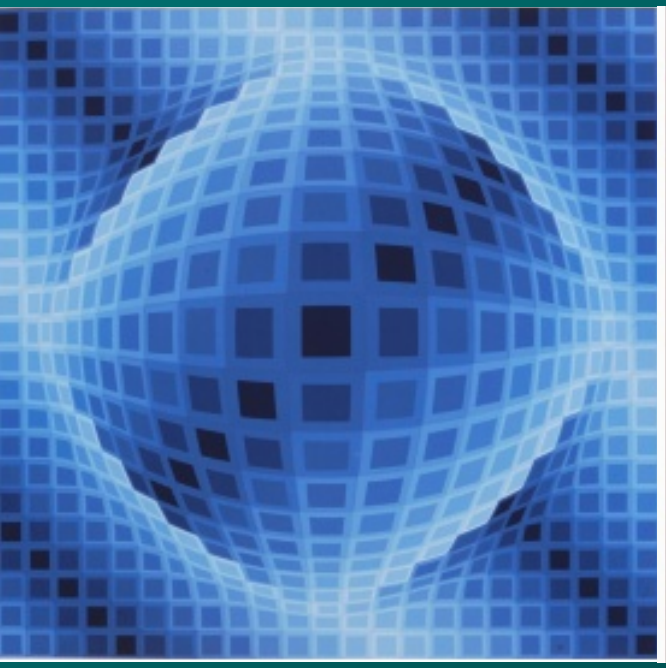
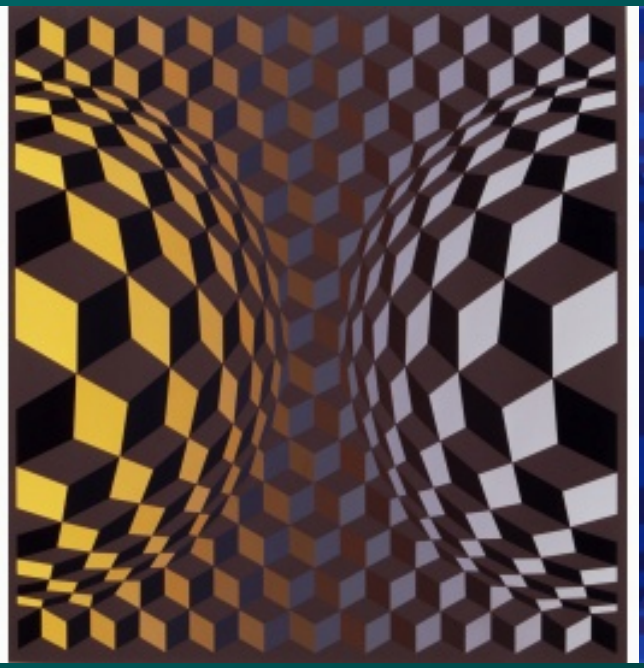
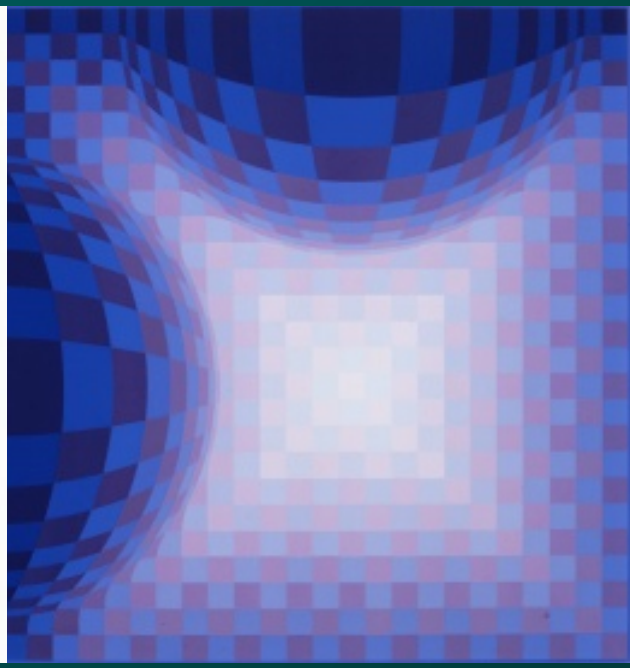

Victor Vasarely
So-so 1973
serigrafie, 65x65cm,

Victor Vasarely ►
Meta 1976
serigrafie, 90x48.5cm,

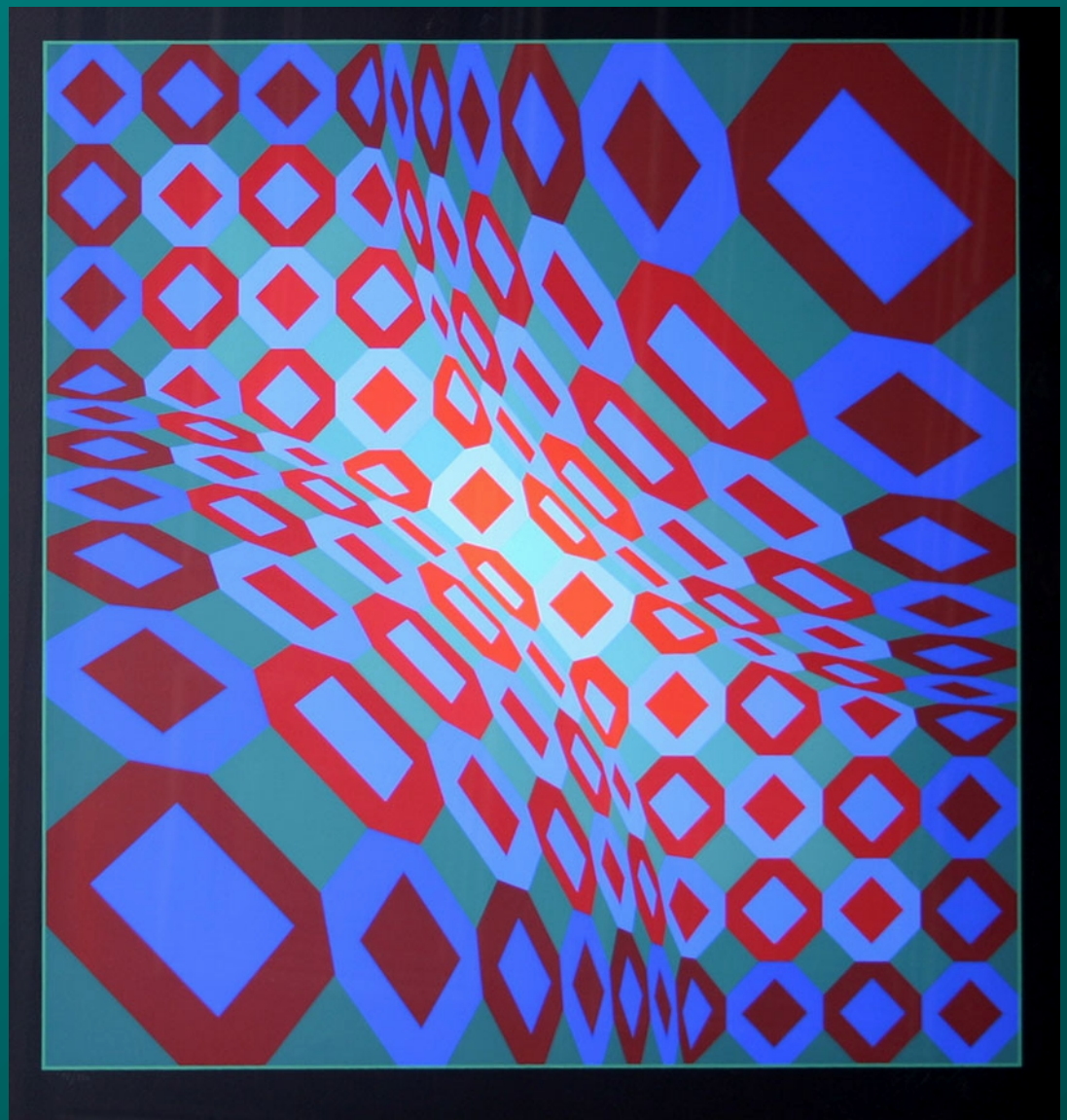

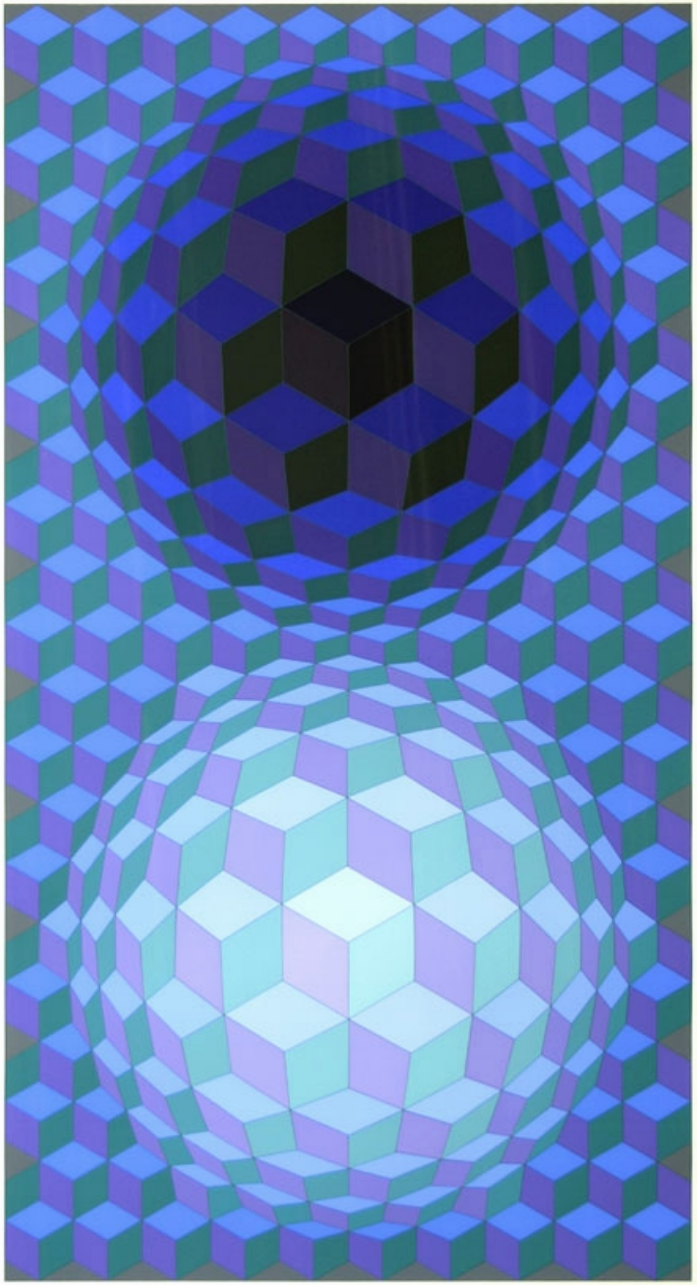

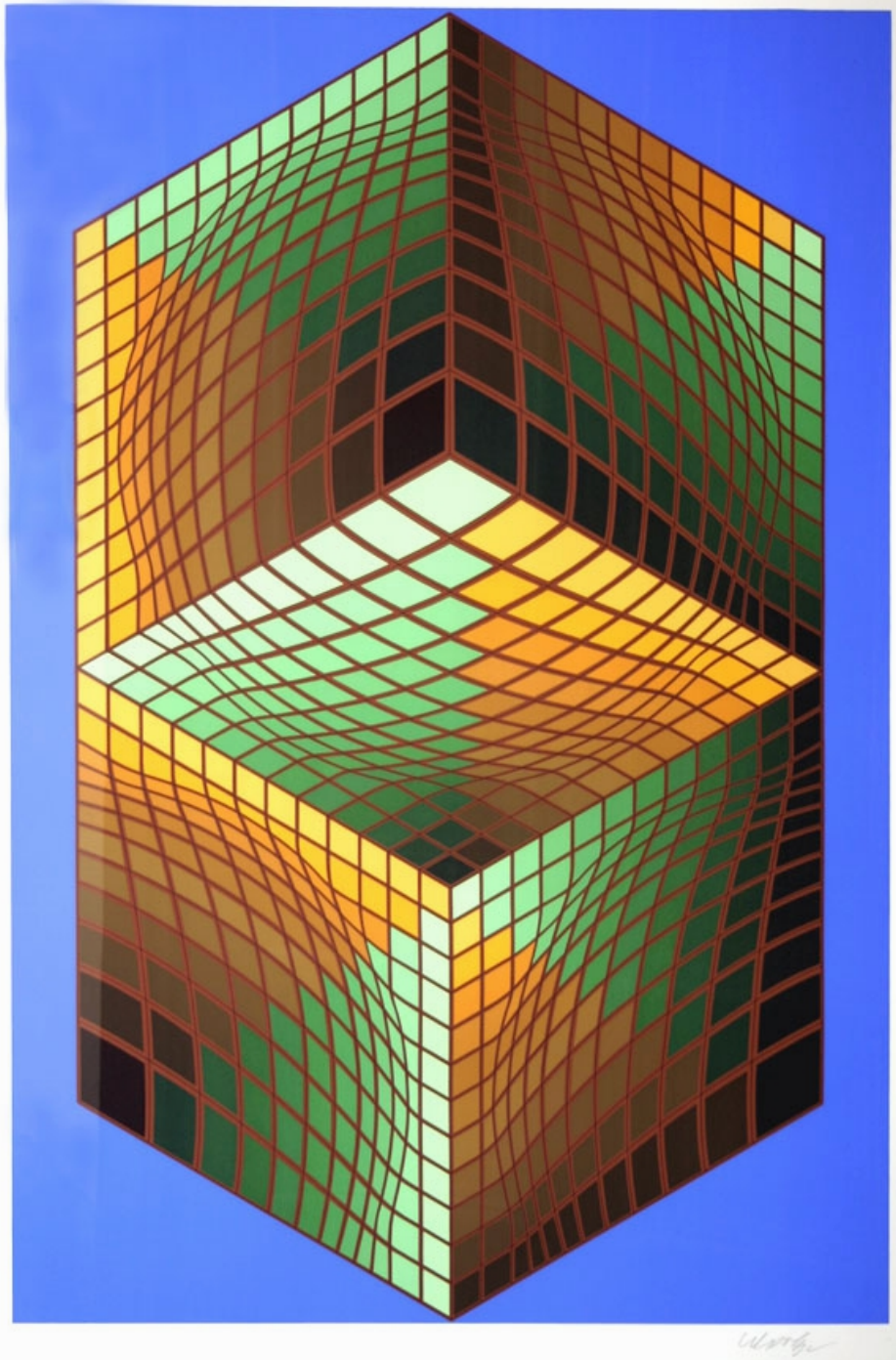

Victor Vasarely
Meta 1976
serigrafie, 95x63.5cm,

Victor Vasarely
Diam 1988
serigrafie, 58.5x52cm

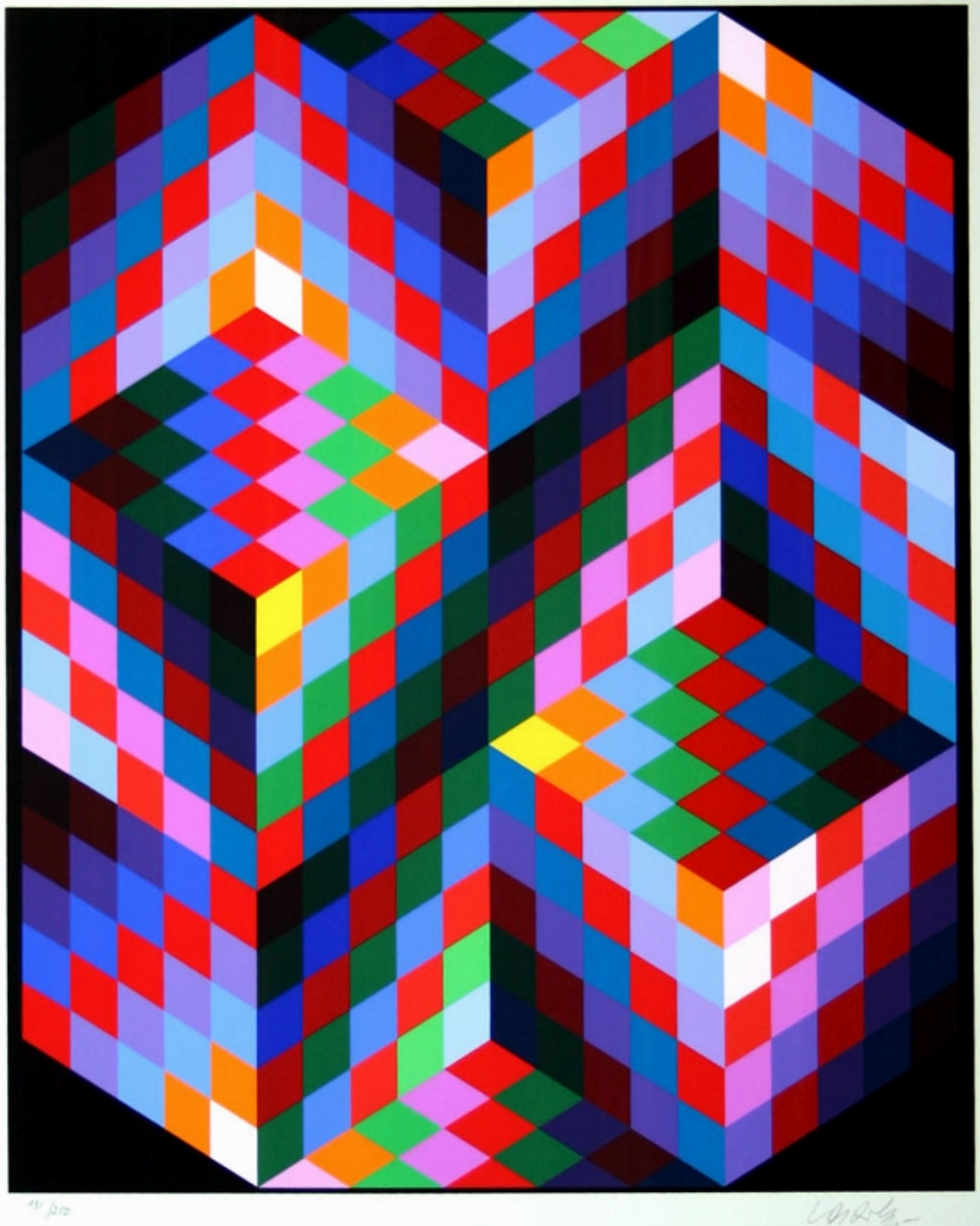

Victor Vasarely
Photon
serigrafie, 50x50cm

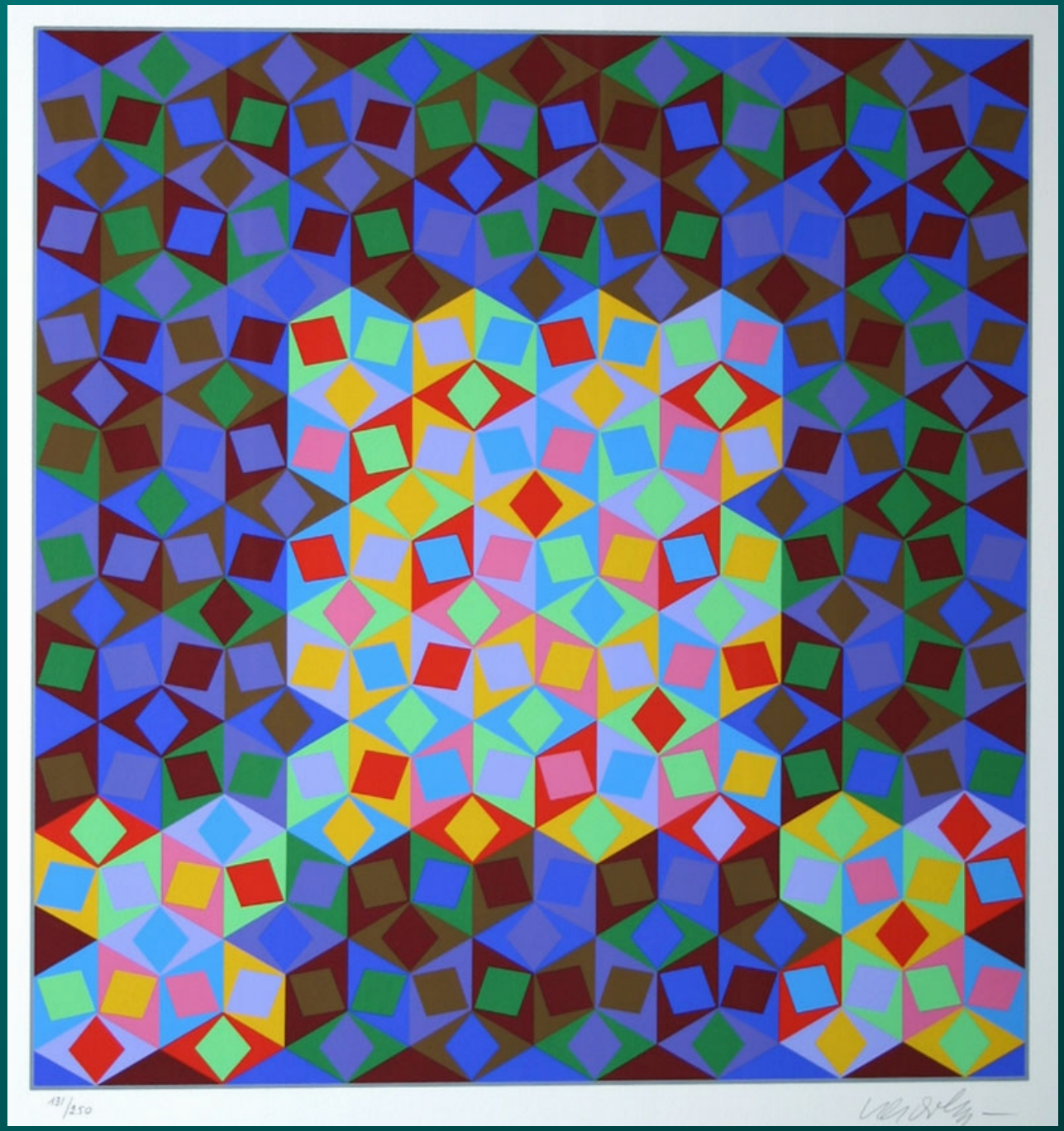

Victor Vasarely
Vonal-lap
serigrafie, 42.5x42.5cm

Victor Vasarely
Vonal-lap

Fondation Vasarely, Aix-en-Provence, Francie

Bridget Riley

Pozornost odborné veřejnosti nejprve upoutala oslňujícími černobílými malbami, na kterých začala pracovat v roce 1961. Rafinované optické efekty tehdy překvapily svojí působivostí.
Od účasti na zásadní výstavě *The Responsive Eye* v Muzeu moderního umění v New Yorku (1965) byla zastoupena na všech významnějších přehlídkách op-artu
Od konce roku 1967 přistoupila do jejích kompozic barva, s jejíž pomocí zkoumá další možnosti vizuálního vnímání. Předcházelo tomu v letech 1965-67 období barevných šedí, které aplikovala jako protipól k neutrálním šedím, jichž užívala dříve.

Fete 1999

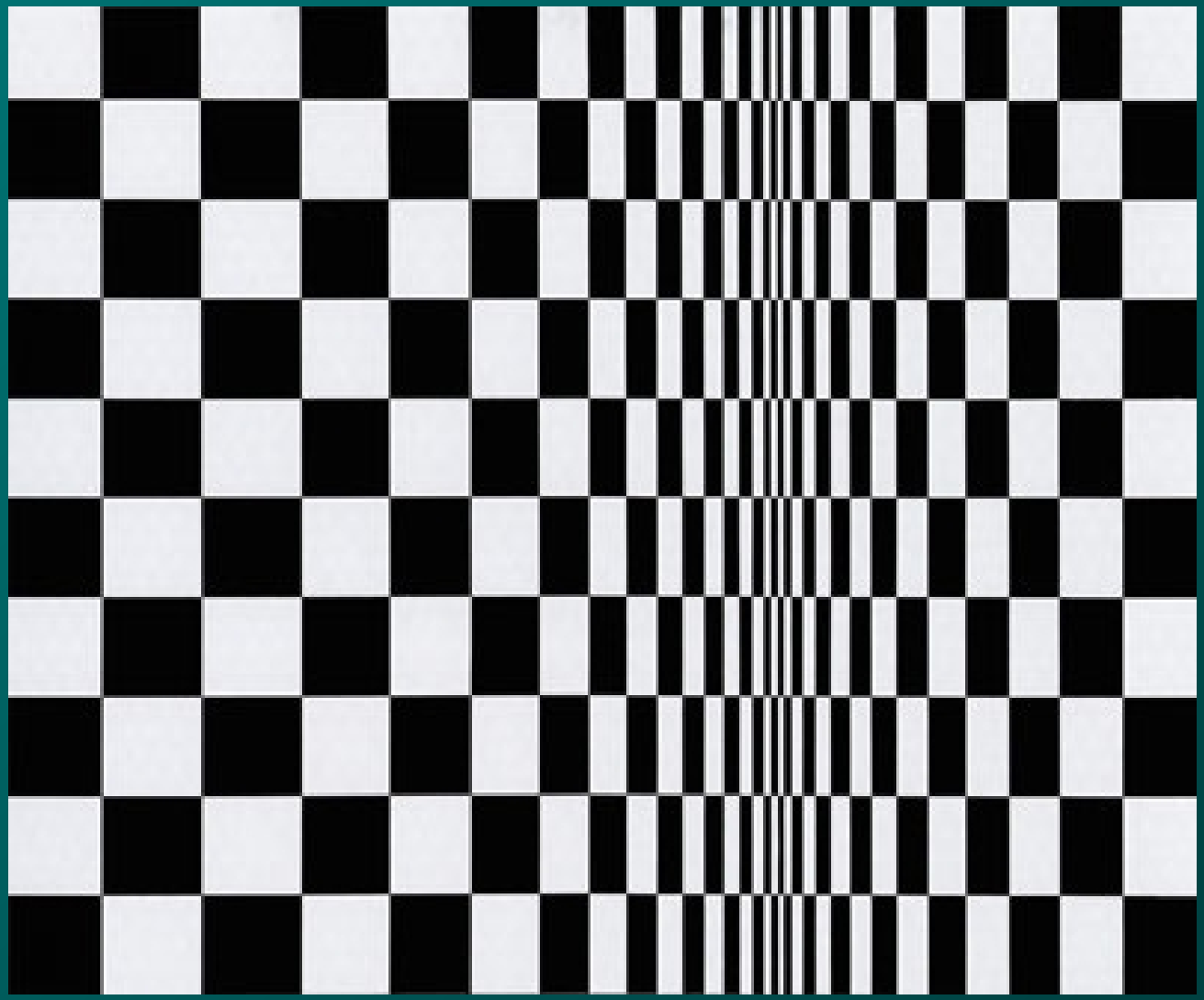

Movement in Squares
1961

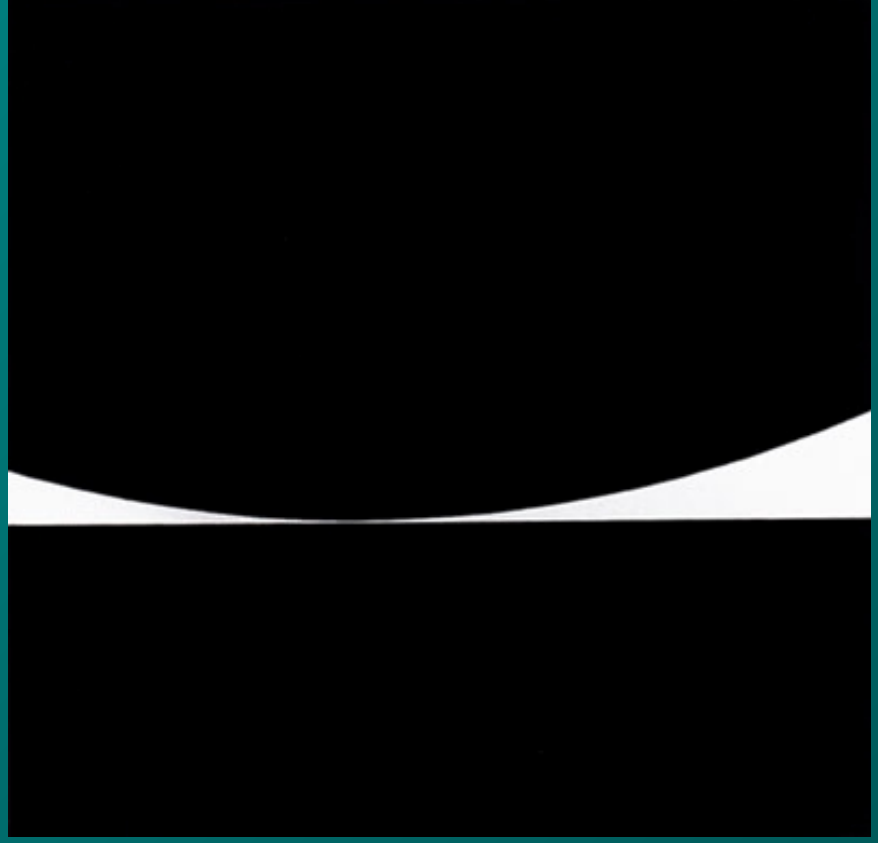

Kiss 1961

Blaze 1 1962

Blaze 1 1962

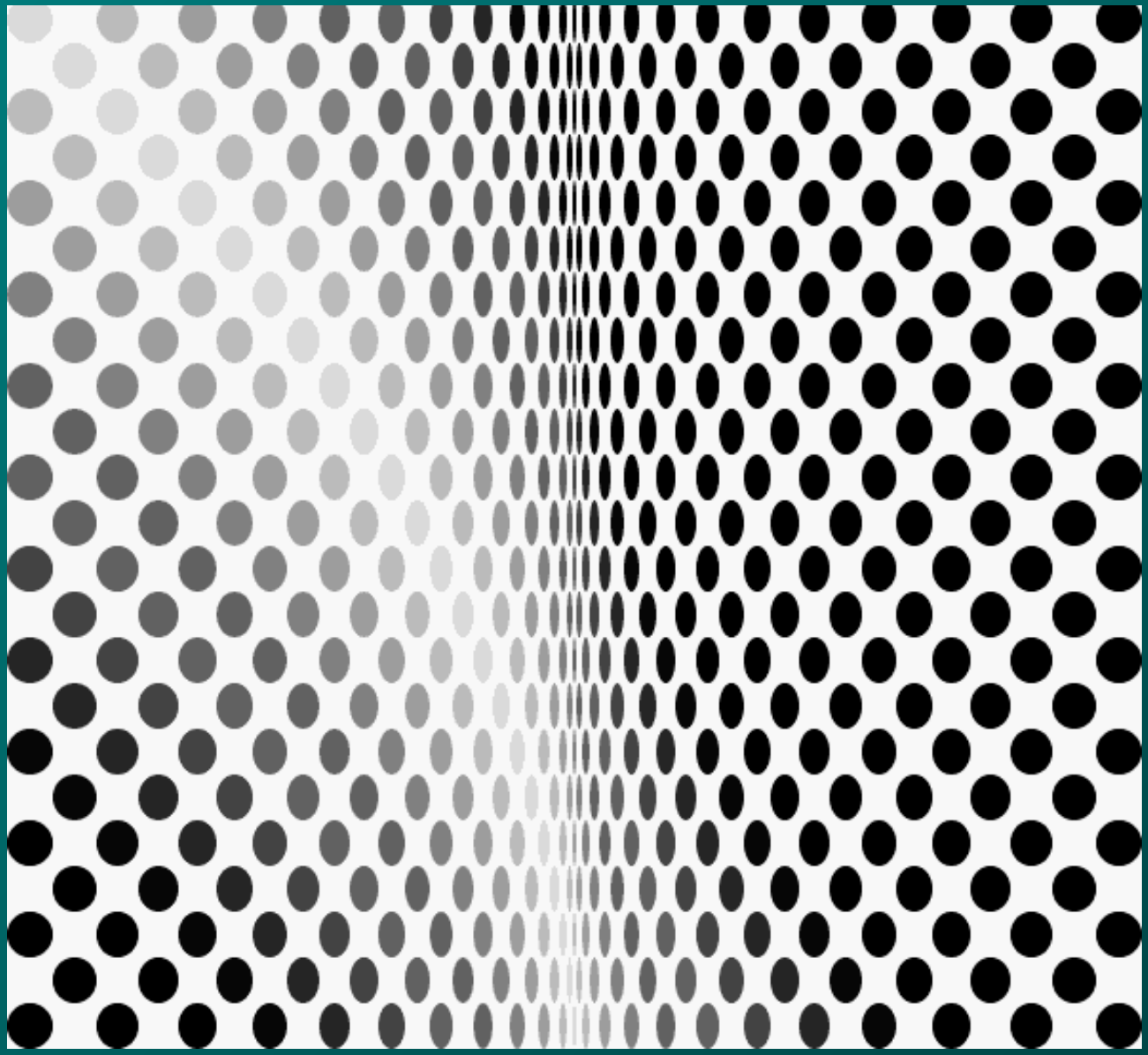

Loss 1964

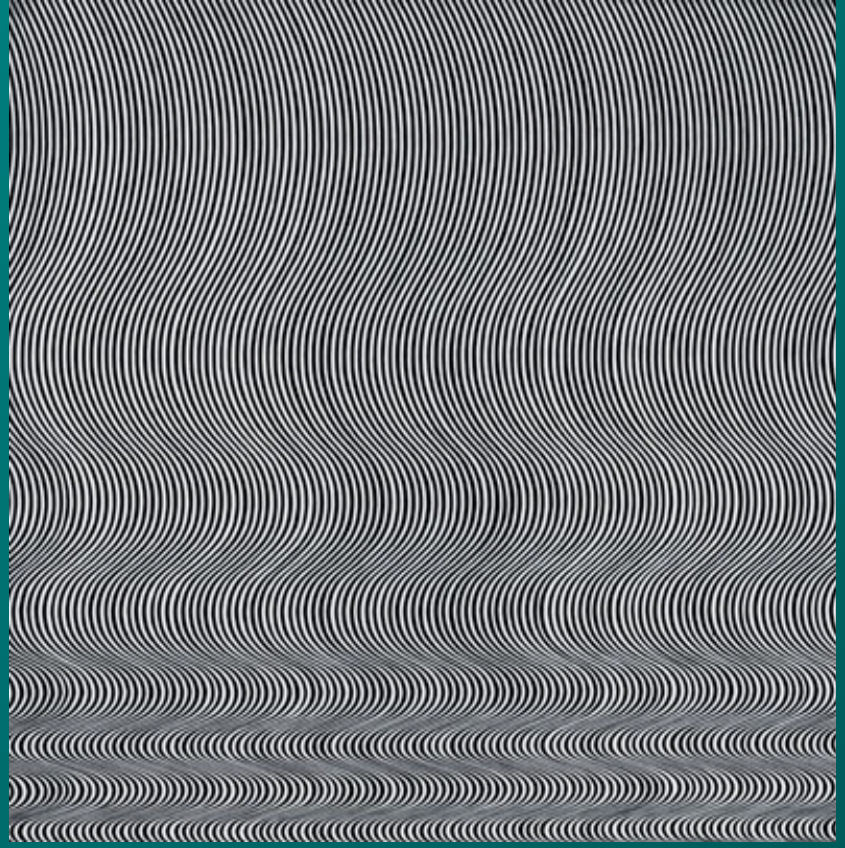

Descending 1965

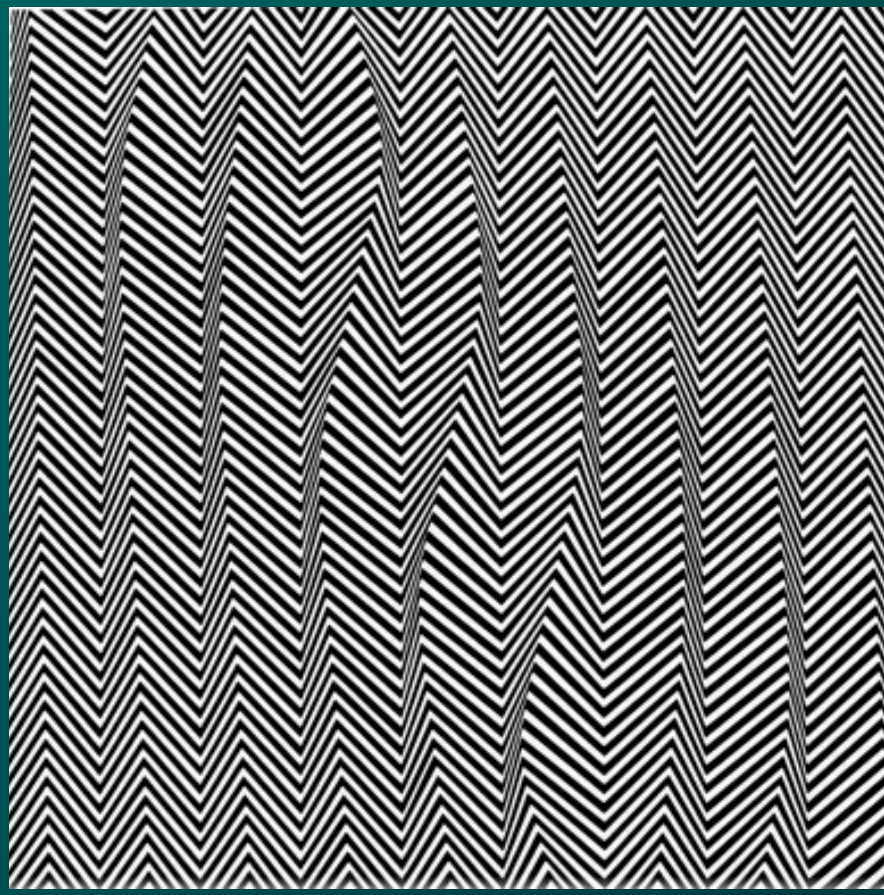

Fall 1963

Arrest 1 1965

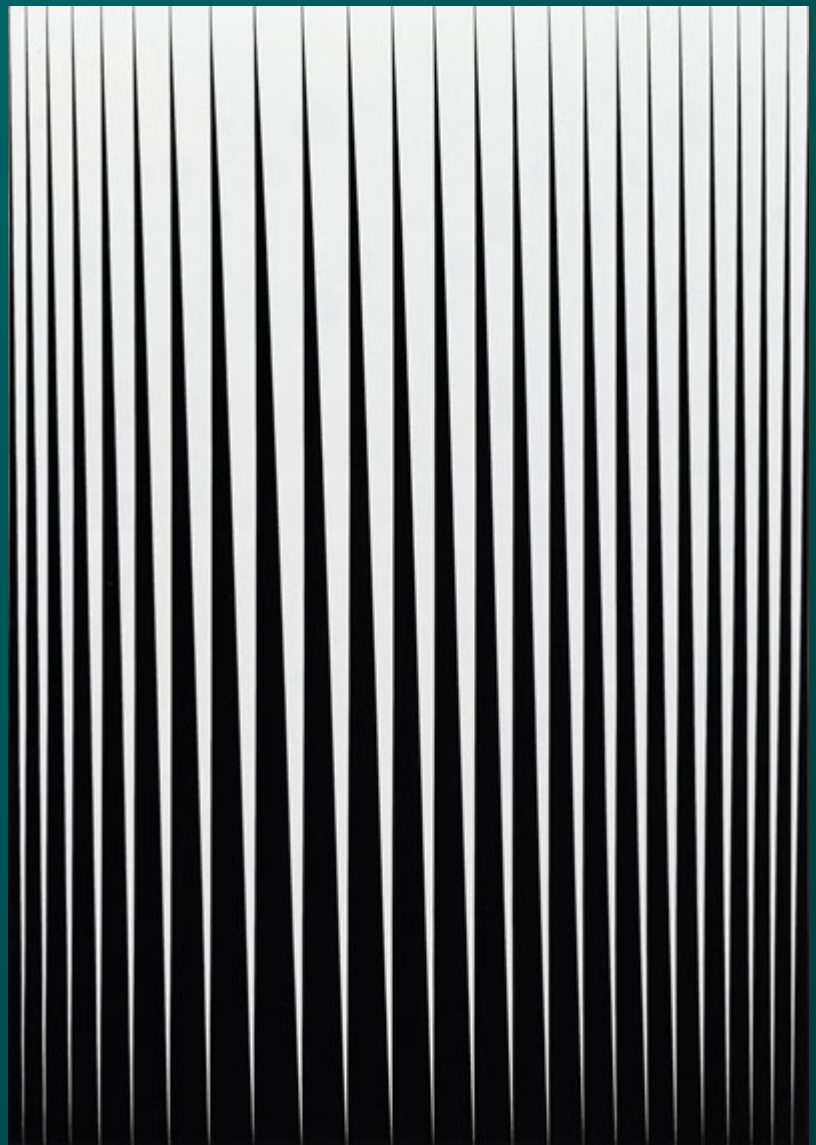

Breathe 1966

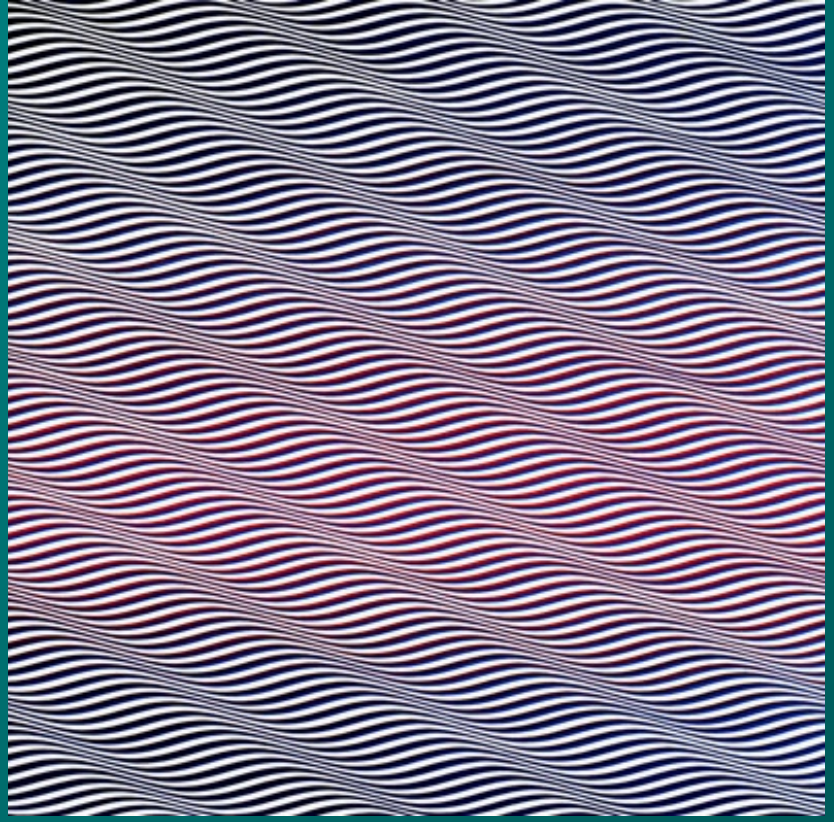

Cataract 3 1967

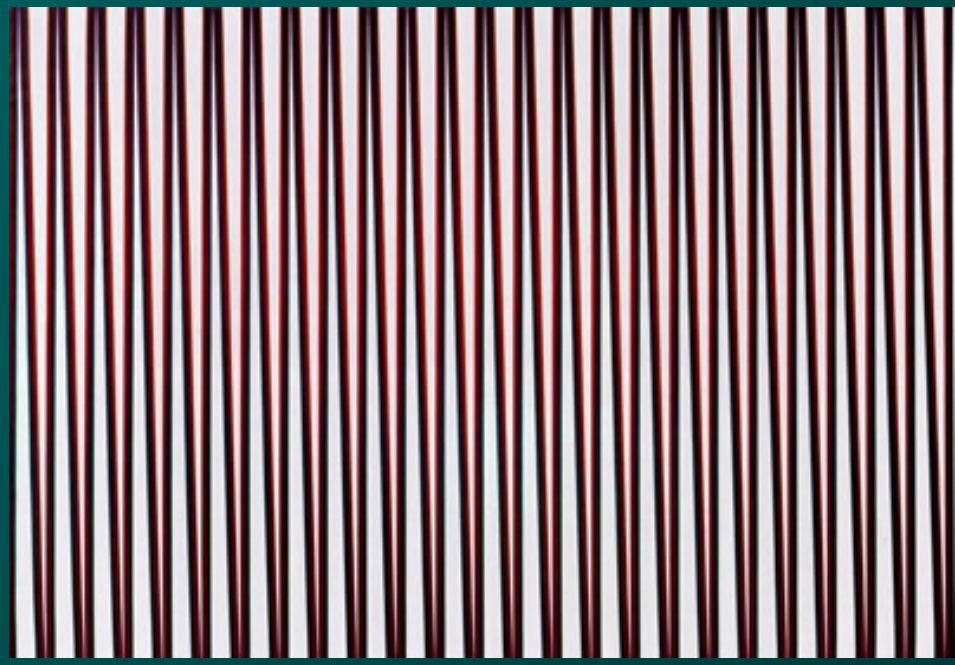

Orient 4 1970

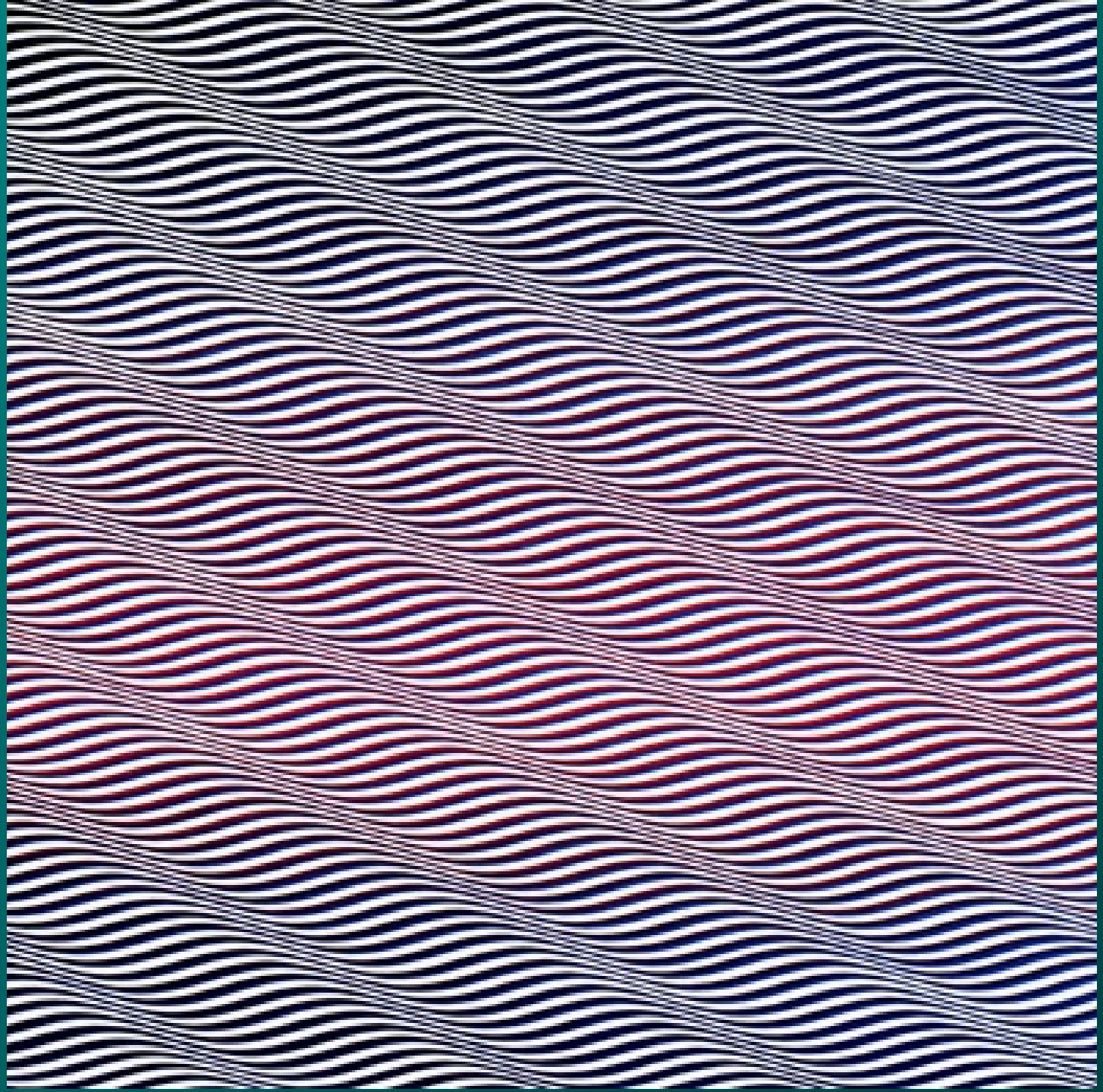

Cataract 3 1967

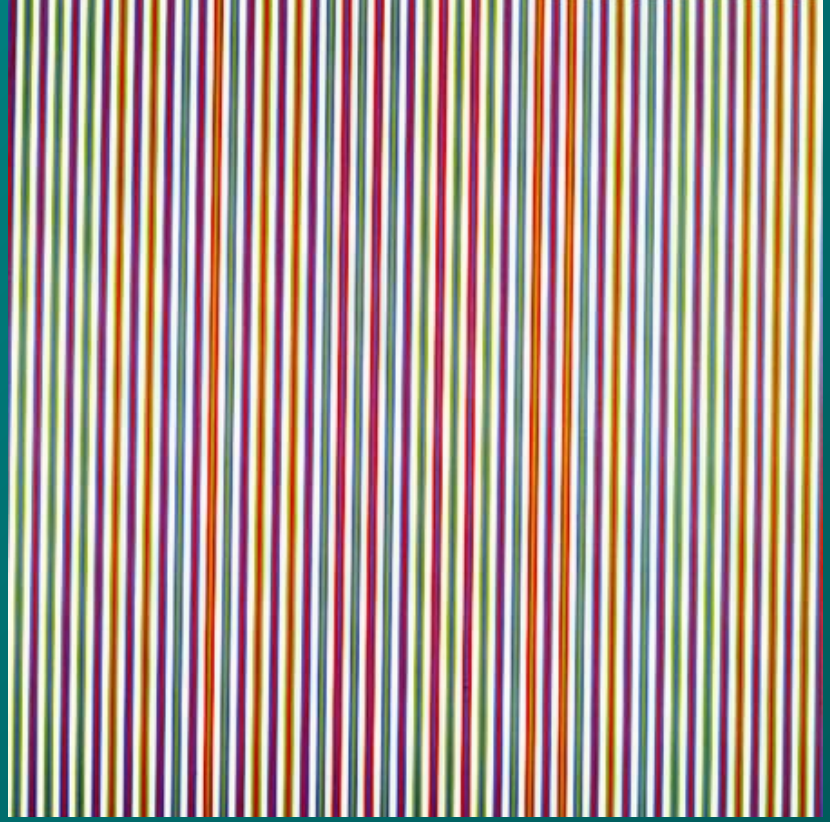

Paean 1973

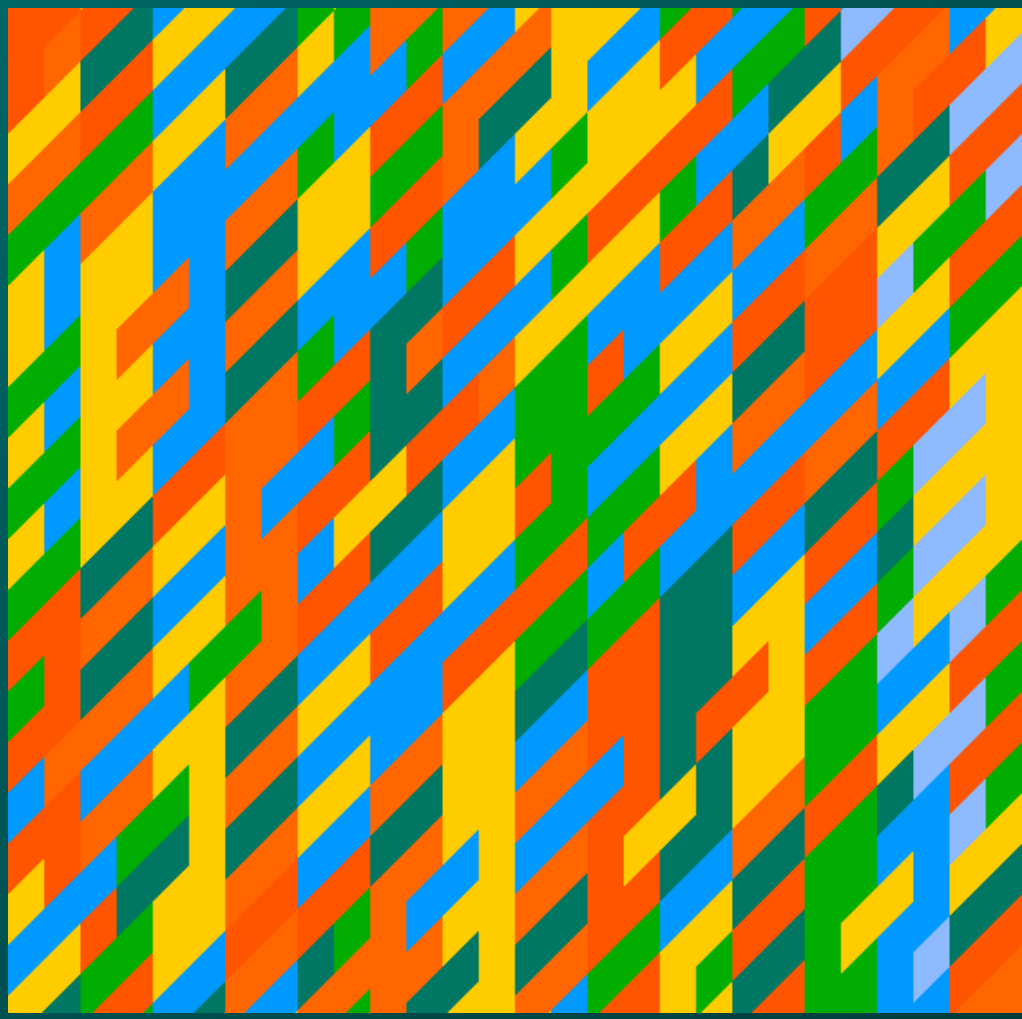

Ease 1987

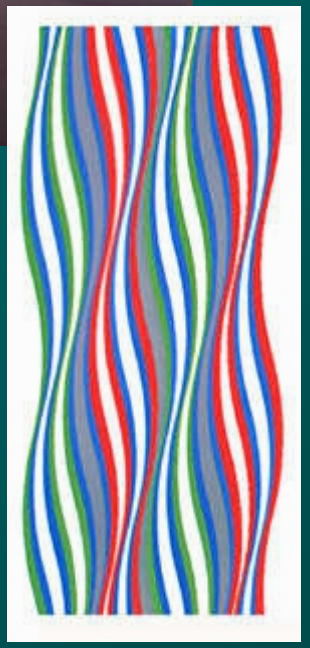

Left to right:
Blue Dominance. Red Dominance. Green Dominance.
1997

Jesús-Rafael Soto

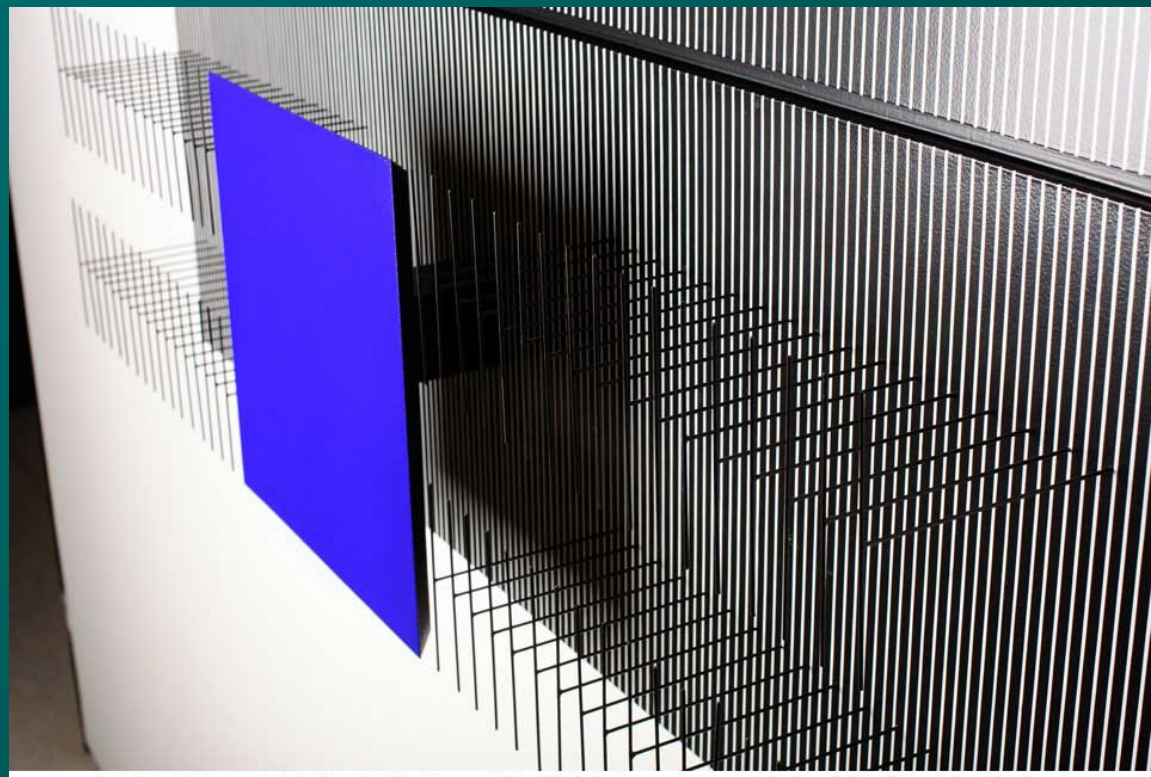

Jesus Rafael Soto - Cuadrado Azul con Tes (Blue Square with Tes), 2004 - Paint on wood and metal, 40 1/2 x 40 1/8 x 6 3/4 in. (103 x 102 x 17 cm.)

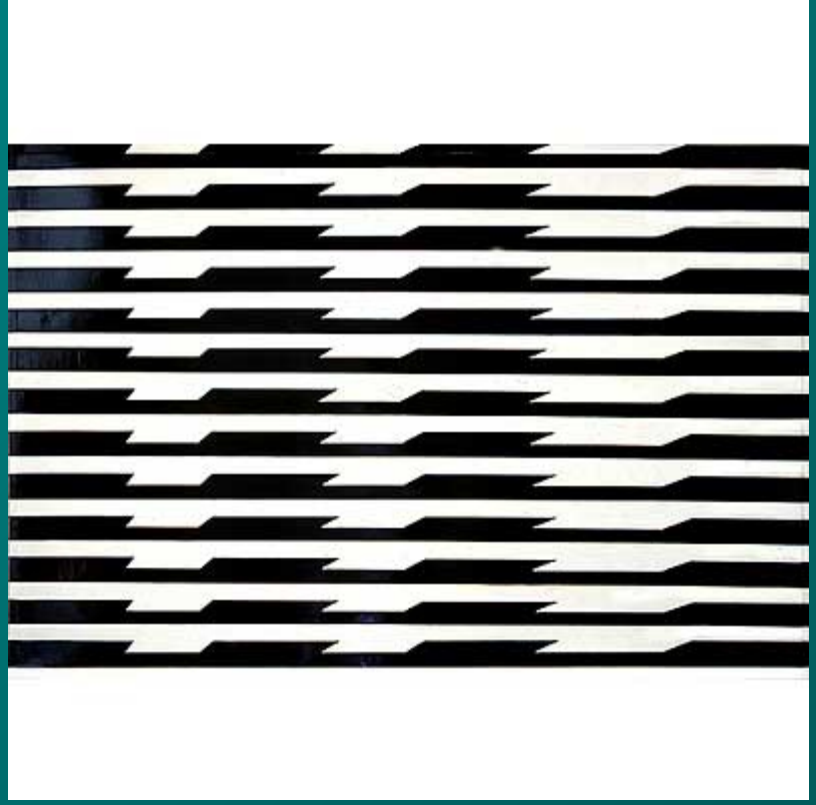

Répétition et progression
1951

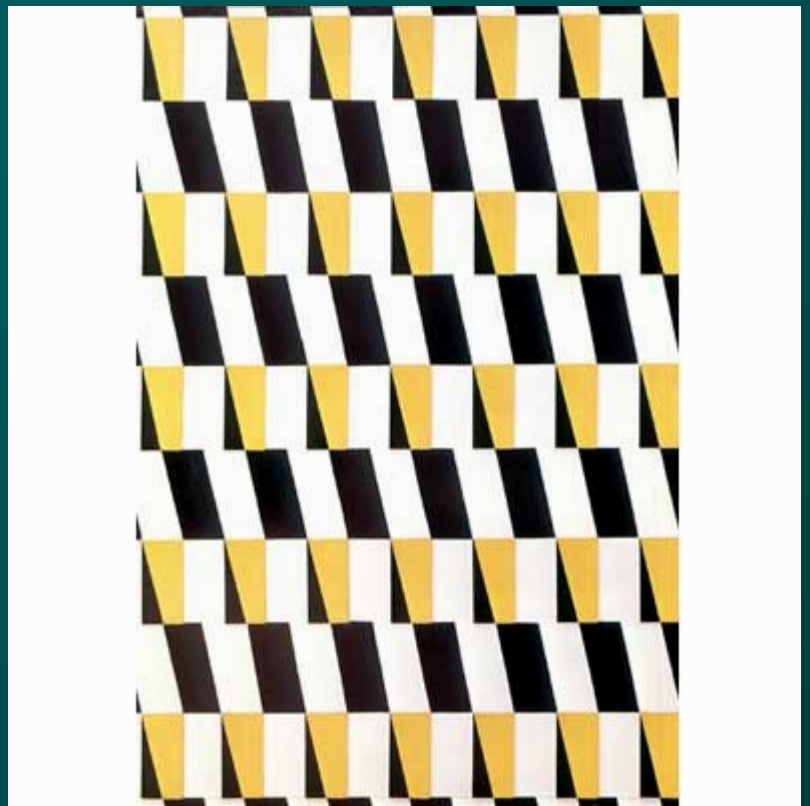

Répétition optique N°2
1951

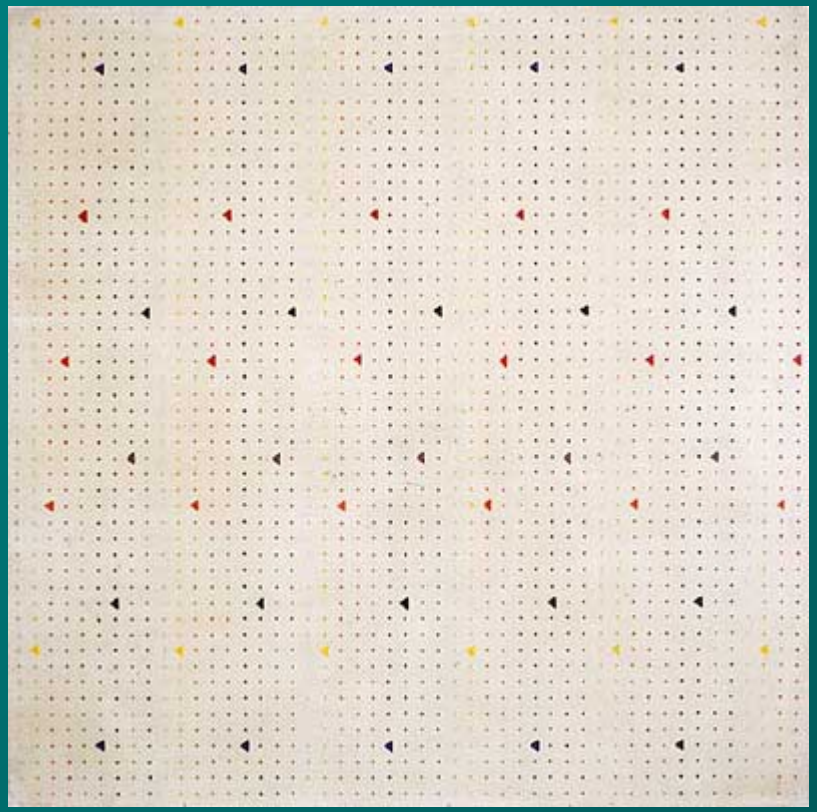

Pintura serial
1953

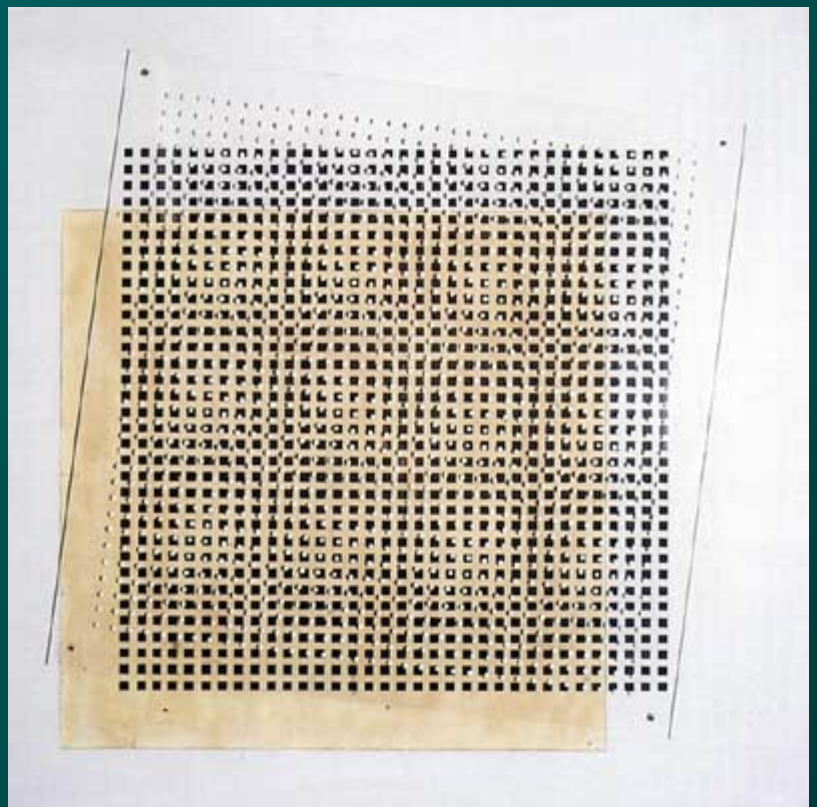

Metamorphosis
1954

Harmonie transformable
1956

Dynamique de la couleur
1957

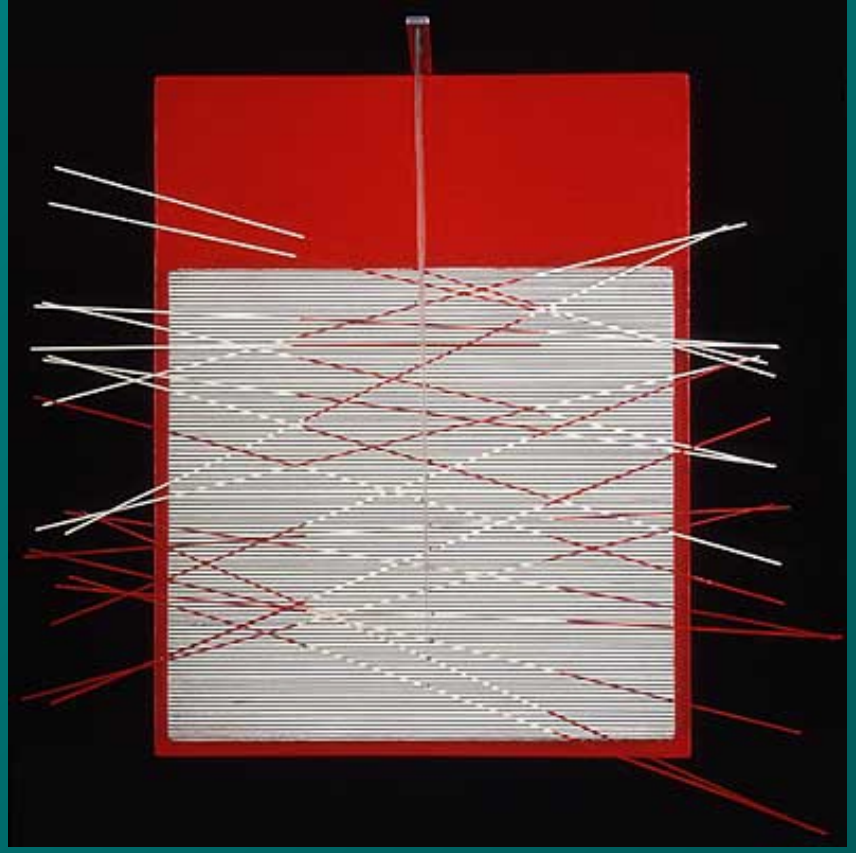

Ana
1968

Curvas inmateriales blancas y grises
1965

Jésus Raphael Soto, *Gran doble escritura (Grande écriture double)*, 1977
Bois peint et métal, 253,5x380x30 cm
Achat 1977 - AM 1977-556

CLOSE ✕

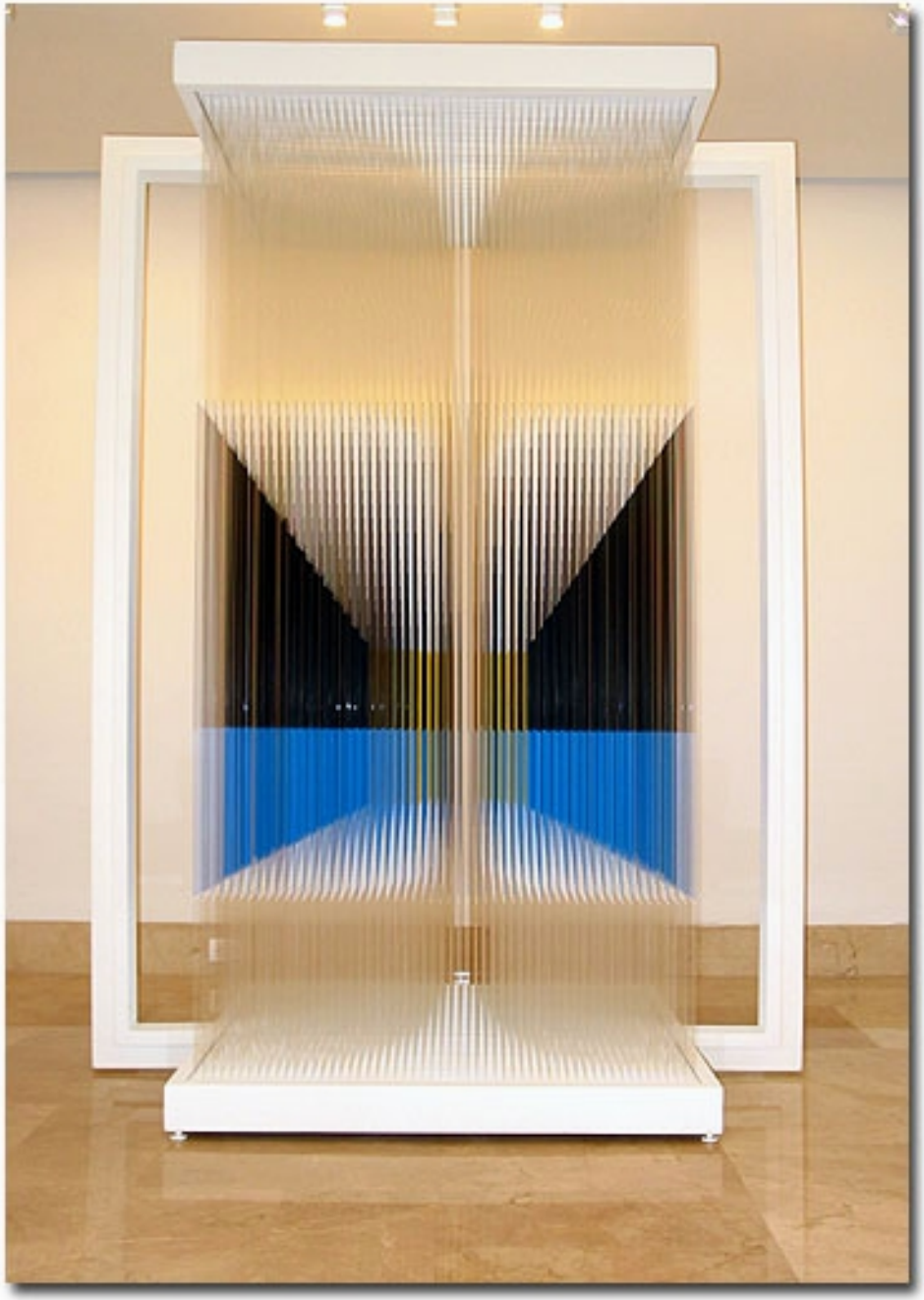

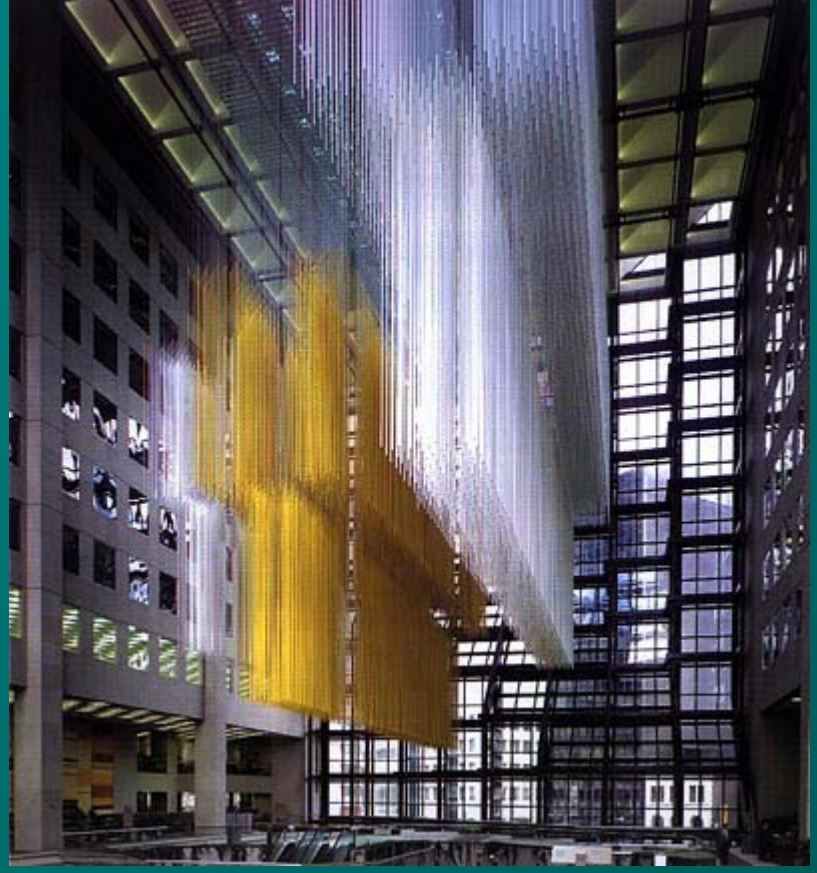

Jesús Rafaël Soto
Volume Virtuel Suspendu, 1977
Aluminum and nylon, 30 x 18 m
Royal Bank of Canada, Toronto

ZDROJE:

Literatura:

- **PIOJAN, José.** *Dějiny umění 10*, **2. vyd. Balios, Knižní klub 2000. 300 s. ISBN: 80-242-0218-2**
- **BOIS, Yve-Alai, BUCHLOH Benjamin, FOSTER Hal, KRAUSSOVÁ Rosalind.** *Umění po roce 1900.* **Slovart 2007. 704 s. ISBN 978-80-7209-952-8**
- **Kol.:** *Umění 20. století - Malířství, skulptury a objekty, nová média, fotografie.* **2. vyd. Slovart 2011. 838 s. ISBN 978-80-7391-572-8**
- **Kol.:** *20. století - Obrazová encyklopedie umění.* **1. vyd. Slovart 2010. 329 s. ISBN 978-80-7391-335-9**
- **MICHELI, Mario de:** *Umělecké avantgardy dvacátého století.* **Praha SNKLHU 1964. 378 s.**
- **DEMPSEYOVÁ, Amy.** *Umělecké styly, školy a hnutí.* **1. vyd. Slovart 2005. 304 s. ISBN 80-7209-731-8**
- **KRAUSS, Anna-Carola.** *Dějiny malířství od renesance po současnost.* **2. vyd. Slovart 2008. 128 s. ISBN 978-80-7391-056-3**
- **GOLDING, John.** *Cesty k abstraktnímu umění.* **1. vyd Barrister & Principal 2003. SBN: 80-86598-48-9**

Elektronické zdroje:

- The Yorck Project: ***10.000 Meisterwerke der Malerei.*** DVD-ROM, 2002. ISBN 3936122202. Distributed by DIRECTMEDIA Publishing GmbH.
- KASAN, Jaroslav. ***Artopedia 2: galerie světového malířství*** [CD-ROM]. 2., aktualiz. vyd.. Hořovice: Terasoft, 2003.

Internetové zdroje:

- **http://www.wikipaintings.org/en/julio-le-parc**
- **http://en.wikipedia.org/wiki/OpArt**
- **http://cs.wikipedia.org/wiki/Op-art**
- **http://www.vasarely.com/**
- **http://www.wikipaintings.org/en/paintings-by-style/op-art**
- **http://www.wikipaintings.org/en/victor-vasarely**
- **http://en.wikipedia.org/wiki/Victor_Vasarely**
- **http://arslonga.dk/Budapest_Photos_Victor_Vasarely.htm**
- **http://asmarchitecture.wordpress.com/2010/03/02/vasarelys-vega-nor-1969/**
- **http://arslonga.dk/BUDAPEST/3-vv11.jpg**
- **http://www.designed.rs/files/designed_users/44/Vasarely_Zebra.jpg**
- **http://www.virusphoto.com/attachment.php?attachmentid=67063&stc=1&d=1237840828**
- **http://www.wikipaintings.org/en/bridget-riley**
- **http://en.wikipedia.org/wiki/Bridget_Riley**
- **http://www.forbes.com/sites/jonathonkeats/2012/09/24/painting-doesnt-get-more-naturalistic-than-in-an-abstract-bridget-riley-canvas/**
- **http://www.wikipaintings.org/en/antonio-asis**
- **http://www.mike-art-kunst.com/Artist/asisantonio**
- **http://www.wikipaintings.org/en/jesus-rafael-soto**
- **http://www.wikipaintings.org/en/gregorio-vardanega**
- **http://www.wikipaintings.org/en/martha-boto**
- **http://www.wikipaintings.org/en/sol-lewitt**
- **http://www.wikipaintings.org/en/m-c-escher**
- **http://www.mcescher.com/**